

ಕೆಳದಿ ಶಿವಷ್ಟ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮೈ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಅನುಷಂಧಾನ ಪರಿಷತ್, ನವದೇಹಲಿ
ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ಧೇಶನಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳು ಹಾಗೂ
ಅಪುಗಳ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳು

ಡಾ. ಆರ್. ಗಿರಿಶ್

ಡಾ. ಎ.ಚಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಡಾ. ಸತೀಶ್ ಎನ್.

2022

ಎ.ಸಿ.ಎ.ಆರ್.- ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಅಡಿಕೆ ಪ್ರಮುಖ ವಾರೀಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಕೃಷಿಕರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಿಕ ಸುಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಾರೀಜ್ಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರೈತರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಇತ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬರುವ ಕೇಟೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಹತ್ತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅಡಿಕೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಲವಾರು ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಟಗಳು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳೆಂದರೆ

1. ಕೊಳೆ ರೋಗ ಅಥವಾ ಮಹಾಲಿ ರೋಗ : ಈ ರೋಗವು ಫ್ರೆಟಾಪ್ಲೋರ್ ಮೀಡಿ ಎಂಬ ಶಿಲೀಂದ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವು ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಇತ್ತಮಾನವಿನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗದಿಂದ ಶೇ.10 ರಿಂದ 90 ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಲಕ್ಷಣ: ಎಳೆಕಾಯಿಗಳ ತೊಟ್ಟಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ತೋಯ್ಯು ಕಲೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಂತರ ರೋಗಪೀಡಿತ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬೂದು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಬೂಸ್ಟನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಕಂಡು ಮಂಟಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳ ತೂಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳು ಕೊಳೆತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದರ್ಯತ್ವದೆ. ಹೊಗೊಂಬಳಿನ ಮೊಗ್ಗಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ವ್ಯಾದಿಸಬೇಕಾದ ಭಾಗಗಳು ಕುಸಿಯತ್ವದೆ. ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೋಗವು ಸುಳಿಯ ಭಾಗಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿ ಸುಳಿ ಕೊಳೆ ರೋಗವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿ ಗಿಡಗಳು ಸಾಯಂತಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ವಾತಾವರಣದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯ ನಂತರ ಬಿಸಿಲು ಬರುವಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ತೇವಾಂಶ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಉಪ್ಪಾಂಶವಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಹತೋಟಿ:

- ರೋಗದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಅಡಿಕೆಯ ಹೂ ಗೊಂಬಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು 125 ಗೇಜಿನ ಪಾಲಿಧಿನ್ ಜೀಲಗಳಿಂದ ಹೊದಿಸುವುದು
- ಮುಂಗಾರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ ಶೇ.1 ರ ಬೋಡೋರ್ ದ್ರಾವಣ ಅಥವಾ ಶೇಕಡ 0.3 ರ ತಾಮ್ರದ ಅಸ್ಕೆಲ್ಲೋರ್ಡ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸುಳಿ, ಹೂ ಗೊಂಬಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.
- ಅಂತರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕವಾದ ಮೆಟಲಾಸ್ಲೀ ಮತ್ತು ಮಾಂಕೋಚೆಂಡ್ - 2 ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟಾತ್ಮಿಯಂ ಘಾಸ್ಮೋನೇಚ್ - 2 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬಹುದು

2. ಸುಳಿಕೊಳೆ ರೋಗ: ಸುಳಿಯ ಭಾಗದ ಎಳೆಗರಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು ರೋಗದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಲಕ್ಷಣ ನಂತರ ಗರಿಯು ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗರಿಯನ್ನು ಎಳೆದಾಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸುಳಿ ಭಾಗವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಳೆತು ಸಾಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ದುವಾಸನೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆತ್ತದೆ.

ಹತೋಟಿ: ರೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಸುಳಿ ಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

- ರೋಗ ಏಡಿತ ಮರದ ಸುಳಿಯ ಕೊಳೆತೆ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ಹರಿತವಾದ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಶೇ.1 ಬೋಡೋರ್ ಮಿಶ್ರಣದ ಅಂಟು ಅಥವಾ ಶೇ.3ರ ತಾಮ್ರದ ಅಸ್ಕೆಲ್ಲೋರ್ಡ್ ಅಂಟನ್ನು ಲೇಪಿಸಬೇಕು.
- ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕ ಲೇಪನ ಮಾಡಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಪಾಲ್ಪಿಕ್ ಅಥವಾ ಅಡಿಕೆ ಸೊಗೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಮಳೆಯಿಂದ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕ ಸೋರಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು
- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಶೇ.1ರ ಬೋಡೋರ್ ಅಥವಾ ಶೇ.3ರ ತಾಮ್ರದ ಅಸ್ಕೆಲ್ಲೋರ್ಡ್ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಸುಳಿ ನೆನೆಯುವ ಹಾಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.

3. ಹೂ ಗೊಂಬಳು ಒಣಗುವ ರೋಗ : ಈ ರೋಗವು ಕೊಲ್ಲೆಟೋಟ್ಸ್ಕೆರ್ ನಿಯೋಸ್ಮೋರಾಯಿಡ್ ಎಂಬ ಶಿಲೀಂದ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಈ ರೋಗವು ಬೇಸಿಗೆಯ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ (ಪೆಬ್ರವರಿ-ಮೇ) ಹೆಚ್ಚು ಮೊದಲಿಗೆ ಹೂ ಗೊಂಬಳುಗಳು ತುದಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು ಬುಡದ ಕಡೆಗೆ ಹಳದಿಯಾಗಿ ನಂತರ ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಒಣಗುವುದು.

ಹತೋಟಿ:

- ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಹೂ ಗೊಂಚಲುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದು
- ತೊಂಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟತೆ ಹಾಗೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿದ ಹಾಗೆ ಬಸಿಗಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ೨ ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಬಿಡಜೆಂ+ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕದಿಂದ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು. ರೋಗದ ಭಾದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದಲ್ಲಿ ಅಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 20–25 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಸಿಂಪಡನೆ ಕ್ಯಾಗ್ನಾಳ್ಬಹುದು

4. ಅಣಬೆ ರೋಗ: ಈ ರೋಗವು ಗ್ರಾಮೋಡಮ್ ಲಾಸಿಡಂ ಎಂಬ ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಬರುವುದು. ಈ ರೋಗವು ಅರೆಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಮೃದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೫ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮರಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಚೊಗಾದ ಮತ್ತು ನಿಲಂಕ್ಷಿತ ತೊಂಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಜೀಡಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋದು ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೀಯ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೋಗ ಕಾಣಲುತ್ತದೆ.

ಲಕ್ಷಣ: ಅಣಬೆ ರೋಗದ ಮರ ಸುತ್ತಿನ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ನಂತರ ಒಳಸುತ್ತಿನ ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಗರಿಗಳು ಜೊತೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಏರಡನೇದಾಗಿ ಮರಗಳ ಬುಡದಿಂದ ೩ ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಂಡು ದ್ರವ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ಅಣಬೆ ರೂಪ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಹರಡುವಿಕೆ: ಈ ರೋಗವು ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣನಿಂದ, ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಬೇರುಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ನಿರವಹಣ:

- ಸತ್ತ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬುಡ ಸಮೇತ ಕಿತ್ತು ನಾಶಮಾಡಬೇಕು
- ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
- ನೀರು ಬಸಿಯಲು ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು
- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ೨ಕೆಜಿ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸ್ನು ಮಾಡಿದ ಸಾವಯವ ಹಾಗೂ ರಸಗೊಬ್ಬರ ನೀಡಬೇಕು
- ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕ ಟ್ರೈಕೋಡಮ್ ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ನೀಡುವುದು.
- ರೋಗ ಹೀಡಿತ ಮರಗಳಿಗೆ ೩ ಮೀ. ಲೀ ಹೆಕ್ಟಕೋನಜೋಲ್ ಅಂತರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ೧೦೦ ಮೀ.ಲೀ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರಿಸಿ ಬೇರಿನ ಮೂಲಕ ಉಪಚರಿಸುವುದು. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್, ಜುಲೈ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮತ್ತು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ೨ ಮೀ.ಲೀ ಹೆಕ್ಟಕೋನಜೋಲ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಿಸಿ ೫ ಲೀಟರ್ ನಷ್ಟ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ತೊಯಿಸುವುದು

5. ಅಡಿಕೆ ಬೇರುಹುಳು: ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿರುವ ಕೇಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರು ತಿನ್ನುವ ಹುಳುವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೇರು ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆ ಮರಕು ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗದ್ದೆ, ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಟ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಟವಾಗಿದೆ.

ಬಾಧಿತ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು, ಸಿಂಗಾರದ ಅಭಾವ ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಬೇರು ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆಯ ಮೌದಲ ಲಕ್ಷಣ. ನಂತರ ಎಲೆ ಹಳದಿಯಾಗುವುದು, ಎಲೆ ಕಿರಿದಾಗುವುದು, ಮರಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಿಸುವುದು, ಗೆಣ್ಣುಗಳ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮರದ ಗಾತ್ರ ಸಣ್ಣಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು, ಕಾಂಡದ ಗಾತ್ರವು ತೆಳುವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮರದ ಬುಡವನ್ನು ಅಗೆದಾಗ ಬೇರುಗಳ ಪಾರ್ಕ್‌ಡಲ್ ಬೆರಳು ಗಾತ್ರದ, ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಅಥವಾ ಜಂಡಾಕಾರದ (ಅಂಗ್ಗಿ ಭಾಷೆಯ “ಸಿ” ಆಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ), ಬಲವಾದ ಮೂರು ಜೊತೆ ಕಾಲುಗಳು ಹುಳುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಬೇರು ಹುಳುವಿನ ಹತೋಟಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ನಿರವಹಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

- ಜುಲೈ ಏರಡನೇ ವಾರದಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ಕೊನೆಯ ವಾರದವರೆಗೆ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಮರಿಗಳು ಮತ್ತು ದುಂಬಿಗಳು ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಅಗತೆ ಮಾಡಿ ಹುಳುಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಬೇಕು.

- ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಮುಳುಗಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಮುಳುಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಈ ಎರಡೂ ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳ ಮಧ್ಯದ ಪಟದಲ್ಲಿ ಅಗೆತ ಮಾಡಿ ಮುಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರತೀ ಮರಕ್ಕೆ 2 ರಿಂದ 3 ಕೆ.ಗ್ರಾಂನಂತೆ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೇರಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಟ ನಿರೋಥಕ ಶಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ (ಮೇ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ) ಹೆಚ್‌ರಿಗೆ 25 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ. ಫೋರೆಟ್‌ 10 ಜಿ. ಹರಳನ್ನು ಒಣಮಣ್ಣ ಅಥವಾ ಮರಳಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಅಡಿಕೆ ಮರದ ಸುತ್ತಲೂ ಹಗುರವಾಗಿ ಅಗೆತ ಮಾಡಿ ಪ್ರತೀ ಮರಕ್ಕೆ 20 ಗ್ರಾಂ. ಫೋರೆಟ್‌ 10 ಜಿ. ಹರಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 2 ಲೀ. ಕ್ಲೋರೋಪ್ರೈಥಾಸ್ 20 ಇ.ಸಿ. ಕೇಟನಾಶಕವನ್ನು ಅಥವಾ 1 ಲೀ. ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಟ್‌ 200 ಎಸ್. ಎಲ್. 400 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಅಥವಾ ಕ್ಲೋರಾಂಟ್‌ನಿಮ್ಲೋಲ್ 263 ಮಿ.ಲೀ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ತಯಾರಿಸಿ ತೋಟದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

6. ಸುಳಿ ತಿಗಣೆ ಅಥವಾ ಕದಿರು ತಿಗಣೆ : ಮುಳೆಗಾಲದ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಈ ತಿಗಣೆಗಳು ಬಹುಬೇಗ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಎಳೆಯ ಸಿರಿಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಟವು ಸೇರಿಕೊಂಡು ರಸವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ರಸ ಹೀರಿದ ಎಳೆಯ ಸಿರಿಯು ಹೊರಬಂಡಾಗ ಗರಿಗಳು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡೆ ಬಾಗಿ ಮುದುರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಳವಾದ ಕಡುಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಮುಚ್ಚಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಬಾಧೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಇಂತಹ ಗರಿಗಳು ಒಣಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ತಿಗಣೆಗಳು ಕೆಂಪುಮಿಶ್ರಿತ ಕಂಡು ಬಣ್ಣವಿದ್ದು ಅಪ್ಪರೆಗಳು ನನು ಹಳದಿ ಭಾಯೆಯ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ್ದಿರುತ್ತವೆ.

ಹತೋಟಿ ಕೆಮುಗಳು

- ಬಾಧೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಲೈನಾಲ್‌ಫಾಸ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1.5 ಮಿ.ಲೀ. ಮಾನೋಕ್ಲೋಟೋಫಾಸ್ 36 ಎಸ್.ಎಲ್. ಅನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸುಳಿ ಮತ್ತು ಗರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೆಣ್ಣ ಸೆಣ್ಣ ರಂಧ್ರ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚಿಲಕ್ಕೆ 10 ಗ್ರಾಂ ಫೋರೇಟ್‌ 10 ಜಿ.ಯನ್ನು ಸುರಿದು ಮರದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಸುಳಿ ತಿಗಣೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡೆಬಹುದು.

7. ಜೀಡನುಸಿ: ಕೆಂಪು ಜೀಡನುಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಜೀಡ ನುಸಿ

ಜೀಡ ನುಸಿಯು ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಮುಳೆಗಾಲ ಕಳೆದ ನಂತರ ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚತ್ವಾಗಿ ಹೊಗಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ (ಏಪ್ಲಿ-ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ) ಇವುಗಳ ಬಾಧೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಗರಿಗಳಿಂದ ರಸವನ್ನು ಹೀರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಗರಿಗಳು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಳೆದುಹೊಂಡು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಕಂಡುಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಗರಿಗಳು ಒಣಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಬಾಧೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿವಾರಣೆ : ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 2.5 ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಕೋಫಾಲ್ 18.5 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 4 ಗ್ರಾಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಗಂಡಕದ ಪುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಗರಿಗಳ ತಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು. ಬಾಧೆ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 15 ದಿನಗಳಿಗೂಮ್ಯೇ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.

8. ಹೊಗೊಂಚಲು ತಿನ್ನುವ ಹುಳು/ಹೊಂಬಾಳೆ ತಿನ್ನುವ ಹುಳು : ಈ ಕೇಟಡ ಪತಂಗಗಳು ನನ್ನ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದರ ಮರಿಗಳು ಸುಮಾರು 2 ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುತ್ತವೆ. ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ತಲೆಯುಳ್ಳ ಬೂದು ಬಿಳಿವರ್ಣದ ಈ ಹುಳುಗಳು ಇನ್ನೂ ತೆರೆಯದ ಹೂ ಗೊಂಚಲಿನಲ್ಲಿ ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಒಳಗಿನ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಹೊಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದಿಕೆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗೊಂಚಲು ಹೊರಬಿಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಟಡ ಹಾವಳಿಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹುಳುಗಳು ಸಿಂಗಾರವನ್ನು ಕೊರೆದು ತೂತು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೊಗೊಂಚಲುಗಳು ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಹೊಗೊಂಚಲಿನ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ಅಂಟು ದ್ರವ ಹೊರಬರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ನಿವಾಹಣೆ

- ಬಾಧೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ 2 ಮೀ.ಲೀ. ಕ್ಷೀನಾಲ್‌ಫಾಸ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1.5 ಮೀ.ಲೀ. ಮಾನೋಕ್ಲೋಮೋಫಾಸ್ 36 ಎಸ್.ಎಲ್. ಅನ್ನ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸುಳಿ ಮತ್ತು ಗರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಪಾಲಿಧೀನ್ ಚೀಲಕ್ಕೆ 10 ಗ್ರಾಂ ಫೋರೇಟ್ 10 ಜಿ.ಯನ್ನು ಸುರಿದು ಮರದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಸುಳಿ ತಿಗಣೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಬಹುದು.

9. ಹಿಟ್ಟು ತಿಗಣೆ : ಇವು ರಸ ಹಿಟ್ಟುವ ಕೇಟಗಳಾಗಿದ್ದು, ಶರೀರದ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಬಿಳಿ ಹಿಟ್ಟಿಸಂತಹ ಹೊದಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ತಿಗಣೆಗಳು ಎಲೆ, ಹೊಗೊಂಚಲು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ರಸ ಹಿಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಭಾಗಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಬಾಧೆ ತೀವ್ರವಾದರೆ ಅಂತಹ ಭಾಗಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇವು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಸಿಹಿ ಅಂಟಿನಿಂದ ಬಾಧಿತ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬೂಷ್ಟು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಿವಾಹಣೆ

- ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 1.7 ಮೀ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮಿಥೋಯೇಟ್ 30 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 0.5 ಮೀ.ಲೀ. ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಟ್ರಿಡ್ 17.8 ಎಸ್.ಎಲ್. ಅನ್ನ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.